



FRAMÅT TILLSAMMANS

RIKSDAGSVALSPROGRAM 2023

SFP  RKP



**FRAMÅT TILLSAMMANS
YHDESSÄ ETEENPÄIN**

4 INLEDNING

6 DU SKA FÅ KÄNNA DIG TRYGG I DIN VARDAG

8 VI ARBETAR FÖR EN ANSVARSFULL EKONOMISK POLITIK

12 INGEN FRAMTID UTAN UNGA SOM MÅR BRA

19 VÅRD OCH OMSORG NÄRA DIG

22 EN NY VERKLIGHET I VÅRT NÄROMRÅDE

26 VI HAR BARA EN PLANET

28 FINLANDS FRAMGÅNGSFAKTORER

30 EN LEVANDE OCH MÅNGSIDIG KULTUR

33 EN LEVANDE LANDSBYGD OCH FRAMGÅNGSRIKA STÄDER
KOMPLETTERAR VARANDRA

INLEDNING



Bästa läsare,

Friheten är det mest värdefulla vi har. Det har vi blivit påmind om i synnerhet efter Rysslands brutala invasion i Ukraina. Samtidigt har vi påmint om att inget ska tas för givet. Demokrati, mänskliga rättigheter och det vi kallar rättsstatsprincipen måste värnas varje dag. I slutändan handlar det om att Du och jag, alla vi som bor i vårt fina land ska kunna känna trygghet i vardagen idag, i morgon och framöver.

Världen är i förändring. Stormakterna tävlar om herraväldet. De auktoritära länderna där demokrati är ett skällsord, försöker komma åt oss i västvärlden. De försöker splittra oss samt försvaga EU. Det ska vi inte låta ske. De säkerhetspolitiska kontinentalplattorna har en gång för alla ritats om. Det gäller att vara i rätt sällskap.

Finland har många styrkor. Vi är kända för vår pålitlighet, för stabila institutioner, för jämställdhet och en bra skola. Men vi kan bli bättre. Samtidigt tampas vi med en stigande lånebörda och brist på arbetskraft. För SFP är vägkartan klar. Vi ska utveckla våra styrkor och skapa lösningar för våra svagheter.

SFP som ett liberalt, borgerligt parti, jobbar på alla plan för ett stabilt, modernt Finland som värnar om individens frihet och allas lika värde. Vi säger nej till hatprat och rasism. Vi uppblåser inte till motsättningar och polarisering. Vi vill bygga samhälle genom delaktighet och dialog.

Den 2 april 2023 är det riksdagsval i Finland. Ett val som kommer att ha stor betydelse för vilken väg vårt land väljer under de närmaste fyra åren. Coronapandemin har satt sina spår, såväl ekonomiskt som då det det gäller människors välmående.

Våra barn och unga samt våra äldre behöver därför nu särskild uppmärksamhet. Vården ska fungera då du behöver den, och du ska själv få må bra på jobbet. Våra företag behöver en sporrande verksamhetsmiljö för att verka och växa. Det ska alltid löna sig att arbeta. Finlands konkurrenskraft ska stärkas, så att vi lockar till oss fler investeringar och därmed arbetsplatser. Klimatkrisen ska tas på största allvar. Här behövs lösningar såväl nationellt som globalt.

Våra barn och barnbarn ska få simma i ett rent Östersjön. Vi ska också framöver kunna äta ren finländsk mat som producerats av våra bönder. Den gröna omställningen utgör samtidigt en möjlighet för oss. Satsningar på utbildning, forskning och innovationer är därför också i nyckelposition.

Jag är så tacksam för att få bo i detta goda land, där vi själva får vara med och bestämma. Att rösta är att påverka. Och Din röst har betydelse. Svenska folkpartiet har under den pågående regeringsperioden med all tydlighet visat att vi behövs i Finlands regering. Vi har jobbat konstruktivt och byggt broar. Vi har åstadkommit resultat. Finland är nu på väg in i Nato, en fråga vi aktivt drivit på. Våra kontakter till Sverige och Norden samt på det internationella planet överlag är värdefulla för vårt land.

En röst på SFP är en röst för trygghet och stabilitet i en orolig tid. En röst för jämlikhet, omsorg och ekonomisk tillväxt. En röst för rätten till service på modersmålet och för det tvåspråkiga Finland! Din röst behövs!



Anna-Maja Henriksson
Partiordförande

**DU SKA FÅ KÄNNA
DIG TRYGG I DIN
VARDAG**



Vi är stolta över det nordiska välfärds-samhälle som Finland är och som SFP varit med om att bygga upp. I vårt Finland ska du kunna leva tryggt, fri från rädsla, våld och trakasserier. Hjälpen ska alltid finnas nära när du behöver den.

Finlands inre säkerhet behöver också stärkas. För oss är det viktigt att polisens, räddningsväsendets och nödcentralernas resurser tryggas. Vi har sett en oroväckande utveckling i Sverige där kriminella gäng nu fått ett starkt fotfäste. En liknande utveckling måste förebyggas i Finland. Idag har polisen inte tillräckliga resurser att utreda alla brott, och tiden räcker inte till för det förebyggande arbetet. Därför vill vi ha 8 200 poliser i Finland. Idag har vi ca 7 500 och det räcker inte till.

För att säkerställa en jämlik tillgång till räddningstjänster i hela landet krävs det att vi utbildar fler räddare. Avtalsbrandkåren och den frivilliga sjöräddningen spelar en viktig roll inom räddningsväsendet, speciellt i glesbygden, och deras verksamhetsförutsättningar måste tryggas.

I Finland kan vi lita på våra domstolar och myndigheter och att alla behandlas lika inför lagen. Våra grundläggande samhällsinstitutioners resurser behöver tryggas i alla lägen.

Finlands försörjningsberedskap är globalt sett väldigt god. Samarbetet på nordisk nivå inom försörjningsberedskapen ska förstärkas.

VI VILL

- trygga resurserna för polisen och rättsvården
 - höja inkomstgränserna för rättshjälp
 - garantera tillräckliga resurser för ett fungerande räddningsväsende samt nödcentralverksamhet i hela landet
 - att den svenskspråkiga räddningsutbildningen sker i Helsingfors och ordnas minst vart tredje år
 - förebygga våld i par- och närrelationer
 - öka antalet skyddshemspplatser och kriscenter för våldtäktsoffer
 - ingripa effektivare mot hatretorik och riktade trakasserier
 - utbilda personalen inom polis- och rättsväsendet angående våld inom par- och närrelationer samt människohandelsbrott
 - hjälpa och skydda offer för människohandel och trygga straffriheten för offer som tvingats till brott
 - säkerställa verksamhetsförutsättningarna för den nationella utredningsgruppen för människohandelsbrott
 - förebygga våld mot polisen, vård- och räddningspersonal samt andra i klientarbete
 - minska nätbrottsligheten, särskilt för att bekämpa sexuellt våld mot barn och unga på nätet
 - trygga resurserna för jämställdhets-, diskriminerings-, äldre- och barnombudsmännen
-

VI ARBETAR FÖR EN ANSVARSFULL EKONOMISK POLITIK

De senaste åren har varit tuffa på många sätt och den offentliga ekonomin har utmanats både nationellt och globalt. Trots det har Finland klarat sig bra. Svenska folkpartiet har konsekvent arbetat för en ansvarsfull ekonomisk politik.

Vi har stora utmaningar i vår offentliga ekonomi. Vi måste komma åt det strukturella underskottet. Vi måste sluta skuldsätta oss. För att lyckas balansera ekonomin behöver vi satsningar på många plan och som sträcker sig över flera regeringsperioder. Svenska folkpartiet vill se ett konkurrenskraftigt Finland som lockar företag att investera och skapa arbetstillfällena. Det ska vara attraktivt att investera i Finland.

Digitaliseringen och den gröna omställningen ger Finland stora möjligheter. Forskning, utveckling och innovationsverksamhet, samarbete mellan högskolor och uppstartsföretag behöver främjas.

VÄLFÄRDEN SKAPAS AV FÖRETAGSAMHET

Åtgärder som stärker företagandet och ägandet och höjer sysselsättningen skapar den tillväxt vi behöver. Företagen behöver förutsägbarhet för att våga investera.

Sysselsättningsgraden i Finland måste höjas till minst 80 procent. För att det här ska lyckas behöver vi se till att våra

företag har en sund omgivning att verka i. Företagare ska inte drunkna i byråkrati. Samhällets uppgift är att möjliggöra företagsverksamhet och inte hindra den. Företagarnas socialskydd behöver stärkas. Vi måste trygga en verksamhetsmiljö där företag av alla storlekar hittar arbetskraft och finansiering.

I uppstartsföretag skapas många innovationer och nya modeller för ekonomisk verksamhet, vilket vi välkomnar.

VI VILL

- att sysselsättningsgraden under nästa regeringsperiod når minst 80 procent
 - föra en ansvarsfull, hållbar och långsiktig ekonomisk politik och stävja statens skuldsättning
 - främja samarbete mellan näringslivet, högskolor och tillväxtföretagsmiljöer
 - att det skapas tydliga regler och villkor för en fungerande plattformsekonomi
 - införa en kombinationsförsäkring för att stärka företagarnas socialskydd
 - utvidga försöket om rekryteringsstöd för ensamföretagare
 - sänka tröskeln för att anställa den första arbetstagaren
 - främja företagens internationalisering
 - främja kapitalinvesteringar i företag
-



BESKATTNINGEN SKA SPORRA TILL ARBETE OCH INVESTERINGAR

Svenska folkpartiet vill att det alltid ska löna sig att arbeta. Du ska få mer i handen när du jobbar. Skatten på arbete behöver sänkas och skatteprogressionen får inte skärpas ytterligare.

Finland ska vara ett konkurrenskraftigt land när det gäller beskattning. För att locka investeringar och etableringar till Finland behöver målsättningen vara att vi inte höjer företagets beskattning. Vår beskattningspolitik ska vara långsiktig och förutsägbar. Vi behöver även vidta andra åtgärder som främjar investeringar, såsom skattetekniska lösningar där vinst som återinvesteras beskattas lättare.

Regeringen har på SFP:s initiativ under pågående regeringsperiod utvidgat hushållsavdraget samt höjt maximibeloppet. Flera ska få hjälp i hemmen och kunna övergå från oljeuppvärmning till hållbarare alternativ. Vi vill fortsätta utveckla hushållsavdraget eftersom det skapar fler jobb.

VI VILL

- sänka skatten på arbete och pensioner
- främja företagsamhet genom att hålla samfundsskatten på en konkurrenskraftig nivå
- att vinsten som investeras tillbaka i företagets verksamhet beskattas med en lägre samfundsskattesats
- att dividendbeskattningen för onoterade bolag fortsättningsvis beaktar företagarens risktagning
- att arvs- och gåvoskatten på sikt slopas och ersätts med en skatt då egendomen realiserats

- att arvs- och gåvoskatten slopas helt vid företagets och jordbrukens generationsväxlingar
 - befria produktionsbyggnader inom jordbruk från fastighetsskatt
 - att fastighetsskatten inte ska slå oskäligt mot till exempel småhusägare och fastighetsägare i skärgården
 - att privatpersoners och företags donationer till allmännyttiga och icke-vinstdrivande föreningar och organisationer samt högskolor ska vara avdragbara
 - göra den tillfälliga höjningen av hushållsavdraget permanent och fortsätta utveckla avdraget
 - att företagen ska få göra avdrag i beskattningen för satsningar på forskning och utveckling
 - motarbeta grå ekonomi och aggressiv skatteplanering
-

VI VILL SE FLER SOM JOBBAR

Arbetslivet är i ständig förändring och i takt med det ska också arbetslagstiftningen utvecklas. För att det ska vara möjligt krävs förmåga till nytänk bland arbetsmarknadsorganisationer och politiska beslutsfattare. Det ska alltid löna sig att ta emot arbete. Det ska också vara sporrande att jobba efter pensioneringen.

Vi vill tillåta lokala avtal för alla typer av företag, också sådana som inte är fackligt organiserade. Samtidigt vill vi ge arbetstagarna insyn i bolaget via en personalrepresentant till exempel i styrelsen eller något annat ledande organ.

Finland befinner sig i en kris då mängden arbetstagare inte räcker till. Såväl pensioneringar som nödvändiga tilläggsrekryteringar medför att vi behöver utländsk

arbetskraft och därför behövs åtgärder för en ökad och smidigare arbetskraftsinvandring. Vi har stora utmaningar med att upprätthålla en offentlig service och ett fungerande näringsliv ifall befolkningen inte ökar betydligt.

Det är viktigt att alla unga lätt kommer in på arbetsmarknaden. Det förutsätter ett nära samarbete mellan utbildningsanordnarna och arbetsgivarna samt medvetna satsningar för att underlätta övergången till arbetslivet.

På Svenska folkpartiets initiativ har regeringen tagit fram ett nationellt program för bättre arbetshälsa. Programmet för arbetshälsa behöver få en ambitiös fortsättning även under nästa regeringsperiod. Målsättningen måste vara att under de kommande fem åren halvera sjukfrånvaro på grund av utbrändhet och

för att man mår psykiskt dåligt på jobbet. Arbetsmiljöer som stöder välbefinnande är avgörande för att vi ska kunna minska på sjukpensioneringar.

Vi behöver bättre och effektivare arbetsförmedling. Arbetsförmedlingen behöver svara på olika slags behov av stöd. För dem som varit utanför arbetsmarknaden länge måste stödet utvidgas. Utmaningen med att de lediga jobben och de arbetsökande inte möts behöver åtgärdas.

Familjeledighetsreformen, som SFP arbetat för länge, har skapat möjligheter för båda föräldrarna att dela på familjeledigheterna. För att pappornas andel av ledigheterna verkligen ska växa behövs också ett attitydarbete i arbetslivet. Vårt mål är att förlänga den inkomstbundna föräldraledigheten tills dess att barnet fyllt 1 år och 6 månader.

VI VILL

- gradera den inkomstrelaterade dagpenningen och göra den mera sporrande genom att höja stödet i början. Vi vill att alla omfattas av den inkomstrelaterade dagpenningen. Det ska alltid löna sig att ta emot arbete.
 - se en flexibel arbetsmarknad med lokala avtal
 - slopa behovsprövningen av utländsk arbetskraft
 - införa en garanti kring behandlingstiderna för arbetstillstånd eller uppehållstillstånd för arbetare. Behandlingstiden för ett arbetstillstånd ska inte få vara längre än 30 dagar.
 - att långtidsarbetslösa ska ha en reell möjlighet att återvända till arbetslivet
 - att lyckade pilotprojekt med individualiserat tvärsektorielt stöd ska utvidgas till flera grupper som länge har varit utanför arbetslivet
 - fortsätta förbättra möjligheterna för arbetstagare med partiell arbetsförmåga att stanna kvar i och återvända till arbetslivet
 - sporra arbetsgivare att erbjuda fortbildning och uppmuntra till livslångt lärande
 - att det nationella programmet för bättre arbetshälsa får en fortsättning under nästa regeringsperiod
 - verka för reformer som leder till att sjukfrånvaron halveras och soch sjukpensioneringarna minskar
 - att arbetsmarknaden blir jämställd och att löneskillnaderna mellan könen utjämnas
 - förlänga den inkomstbundna föräldraledigheten tills dess att barnet fyllt 1 år och 6 månader
-

**INGEN FRAMTID UTAN
UNGA SOM MÅR BRA**



VI SKA HA VÄRLDENS BÄSTA SKOLA

En högklassig inlärningsstig utgör en av grundstenarna i vårt samhälle. Vi måste ha tillräcklig och behörig personal i skola, dagvård och eftis. Vi vill att alla barn får det stöd som de behöver.

Småbarnspedagogiken ska garantera jämlika förutsättningar för alla barn och vi vill att så många barn som möjligt får ta del av den i ett tidigt skede. Tillgången till personal är utmanande på många håll i vårt land. Det här måste lösas genom att öka attraktionskraften för branschen och få fler att söka till utbildningarna. Byråkratin måste förenklas så att personalen har mera tid med barnen.

Det är oroväckande att allt fler elever som går ut grundskolan inte behärskar baskunskaperna att läsa, skriva och räkna. Vi vill bryta trenden där särskilt pojkar faller utanför. Här behöver vi se till att resurserna motsvarar utmaningarna som finns.

Alla elever, lärare och övrig personal ska ha rätt till en trygg skolvardag fri från mobbning. Alla ska känna tillhörighet och vara del av en gemenskap. Vi behöver fler vuxna i skolan.

Undersökningar visar att många flickor mår dåligt. Vi har en brist på i synnerhet svenskspråkiga skolpsykologer och kuratorer och behöver utbilda fler.

Vi behöver ge yrkesutbildningen arbetsro efter de senaste reformer som gjorts. Närundervisning behövs också inom yrkesutbildningen.

Vi behöver betona den allmänbildande undervisningen starkare i gymnasieutbildningen och reformera studentexamen så att den mäter allmänbildningen bättre.

Vi vill slopa förstagångskvoterna i högskoleantagningen. Antagningsgrunderna till högskolorna borde inte i lika stor utsträckning styra studievalen i gymnasiet.

Regeringen Marin höjde inkomstgränserna för studerande med 50 procent. Vi vill höja den ytterligare. Vi vill förebygga de studerandes mentala ohälsa genom att förbättra deras ekonomiska ställning.

VI VILL

- trygga rätten till en fungerande inlärningsstig genom att säkra tillgången till tillräckligt många lärare och annan behörig personal i skola och småbarnspedagogik
- att småbarnspedagogiken på sikt blir avgiftsfri
- införa en 2-årig förskola
- säkerställa tillgången till undervisningsmaterial av god kvalitet på svenska
- att fler svenskspråkiga skolpsykologer och kuratorer utbildas
- att elev- och studerandevården ska finnas tillgänglig i skolan och ha tillräckliga resurser
- utveckla skolcoachverksamheten som stöder barns och ungas vardag
- motverka utslagning till exempel genom att stärka samarbetet mellan skolan, ungdomsverkstäderna och det uppsökande ungdomsarbetet
- satsa på och utveckla studiehandledningen på alla stadier
- att kunskap om den samiska kulturen inkluderas i läroplanen
- erbjuda mer språkbad och språkduschar
- utveckla undervisningen i både svenska och finska så att den blir mer attraktiv för eleverna i grundskolan och andra stadiet
- att det andra inhemska språket är obligatoriskt i studentexamen
- se en reform av studentexamen som mäter allmänbildningen bättre
- att läroavtalen ska göras till ett reellt alternativ i andra stadiets yrkesutbildning
- stärka andra stadiets yrkesutbildning och garantera närundervisningen
- slopa förstagångskvoterna i högskoleantagningen
- utreda möjligheten att beakta gymnasie-diplom och examen inom den grundläggande konstutbildningen i högskoleantagningen
- att högskoleutbildningen ska vara avgiftsfri även i framtiden
- att högskolornas grundfinansiering är långsiktig och förutsägbar
- att mängden studiestödmånader ökas och att vi slutar dela in stödet i två steg
- att studerandes utkomst tryggas genom att stegvis höja studiepenningen och att studiestödets inkomstgränser höjs ytterligare samt att antalet stödmånader inte påverkas av inkomsterna under de stödfria månaderna
- verka för att könssegregationen inom utbildningen minskar
- att sexualundervisningen, inklusive behandlingen av samtycke, utvecklas

FINLAND SKA VARA VÄRLDENS BARNVÄNLIGASTE LAND

Vi vill att Finland ska vara världens barnvänligaste land. Det ska även i fortsättningen vara tryggt att växa upp i Finland. Finlands politik har på många sätt varit framgångsrik. Vår barndödlighet är låg och alla har subjektiv rätt till dagvård. För att stärka barnens välbefinnande vill vi också att alla barn ska ha möjlighet till minst en hobby.

Vi vill stärka stödet till barnfamiljerna genom att satsa på förebyggande arbete. Barnkonsekvensbedömningar ska användas som verktyg vid beslut och vi vill fortsätta med barnbudgetering för att främja barnens rättigheter.

Situationen inom barnskyddet måste förbättras. Brist på personal och alltför många klienter per anställd har lett till en ohållbar situation på många håll i landet.

VI VILL

- att barnrådgivningen förlängs tills barnet fyller 10 år
 - säkerställa tillräckliga resurser åt barnskyddet
 - se ett bättre tvärsektorielt samarbete mellan myndigheterna (skola, småbarnspedagogik, socialvården, polisen med flera) så att barnets bästa kan tryggas
 - att Finlandsmodellen för kostnadsfri hobby verksamhet för barn och unga efter skoldagen tas i bruk i alla kommuner
 - att skolgårdarna och -fastigheterna också är tillgängliga utanför skoltiden
 - underlätta ensamförsörjarnas situation genom att slopa kopplingen mellan utkomststöd och barnbidragets ensamförsörjartillägg
 - utreda möjligheten för mor- och farföräldrar eller någon annan närstående som är i arbetslivet att vårda sjukt barn med lön enligt samma premisser som föräldrarna
 - att barnkonsekvensbedömning används som verktyg vid beslut
-

TA VARA PÅ DE UNGA

De senaste åren har varit exceptionellt tunga, särskilt för de unga. Allt fler barn och unga mår allt sämre. Coronapandemin med distansundervisning och mindre sociala kontakter har satt spår som vi behöver åtgärda.

Vi vill ta fram ett ungdomspaket med tvärssektoriella lösningar för att återställa de utsatta ungas välbefinnande och mentala hälsa innan situationen förvärras ytterligare. Ungdomspaketet ska innehålla bland annat en terapigaranti, långsiktiga satsningar på utbildning samt satsningar som säkerställer att ingen ung person blir utan arbete eller studieplats.

Det ska vara lätt för den unga att söka hjälp. Ingen ska bollas från lucka till lucka. Därför behöver vi fler lågtröskelmottagningar inom psykvården. Den första kontakten måste fås omedelbart, till exempel via enkla chatttjänster. Det är speciellt viktigt att man får service på sitt modersmål när det gäller mentalvårdstjänster.

Alla unga ska känna att de har en plats i samhället och ett meningsfullt innehåll i

livet via utbildning, arbete och fritidsintressen. Vi vill minska på skolstressen hos våra unga.

Vi behöver fokusera på förebyggande arbete för att motverka utanförskap och utslagning. Det uppsökande ungdomsarbetet har en viktig roll i att fånga upp unga i riskzonen.

VI VILL

- skapa ett ungdomspaket för att återställa de ungas välbefinnande och mentala hälsa
 - se fler lågtröskelmottagningar inom mentalvården, också chat-tjänster
 - säkerställa att alla får service på sitt modersmål när det gäller mentalvårdstjänster
 - satsa på förebyggande åtgärder, såsom det uppsökande ungdomsarbetet, för att motverka utanförskap och utslagning
 - att unga ska tas med i beslutsfattandet och höras på alla nivåer i samhället
 - att det ska finnas samlingsplatser för ungdomar att träffas på
-





VÅRD OCH OMSORG NÄRA DIG

VI SKA HA EN HÖGKLASSIG HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Du ska få vård och omsorg nära dig, oberoende av bostadsort.

Vårt mål är ett system med egen läkare och egen sjukskötare för seniorer och personer med ett kontinuerligt behov av vård, eftersom möjligheten att besöka samma bekanta läkare skapar trygghet och har visat sig förbättra resultaten inom vården.

Personalsituationen inom hälso- och sjukvården måste lösas. För att förbättra välbefinnande i arbetslivet och branschens attraktionskraft behöver vi se bättre ledarskap och bättre arbetsfördelning samt mer flexibla arbetsvillkor. Vi behöver ett nationellt program med olika åtgärder för att lösa personalbristen inom hälso- och sjukvården.

Enligt språkbarometern finns det stora brister i servicen på svenska inom social-, hälso- och sjukvården. I en del av de tvåspråkiga kommunerna har det också funnits problem med den språkliga servicen på finska. För att kunna trygga vård och service på bägge språken behövs fungerande servicestigar där de språkliga behoven är beaktade.

Vi vill att främjande av den psykiska hälsan ska göras till en nationell prioritet. Att få vård snabbt, med låg tröskel och på eget modersmål är viktigt. Vi behöver se till att vi har tillräckligt med personal som kan erbjuda mentalvårdstjänster i ett tidigt skede. Bristen på psykoterapeuter, särskilt svenskspråkiga, är akut. Därför ska psykoterapiutbildningen göras avgiftsfri.

Människor som mår bra klarar motgångar bättre och den förebyggande vården är därför viktig, både vad gäller den psykiska och den fysiska hälsan. Dagens stillasittande livsstil leder till olika hälsoproblem. Därför vill vi motivera till motion. Vi vill ha aktiva åtgärder för att förebygga drogmissbruk.

Kvinnors rätt att bestämma över sin egen kropp är självklar.

VI VILL

- att du oberoende av boningsort eller inkomst snabbt ska få träffa en läkare då du blir sjuk
 - skapa ett system med egen läkare och egen sjukskötare för seniorerna och personer med ett kontinuerligt behov av vård
 - att välfärdsområdenas verksamhetsförutsättningar säkras och se till att de har en tillräcklig finansiering
 - att vårdgarantin på sju dagar till primärvården och vårdgarantin på sex månader till specialiserad sjukvård ska fungera i praktiken
 - att främjandet av den psykiska hälsan görs till en nationell prioritet
 - att tröskeln att söka hjälp ska vara låg
 - mental- och missbrukarvårdens tillgänglighet och omfattning bör tryggas
 - öka attraktionskraften för social-, hälso- och sjukvårdsbranschen och öka antalet studieplatser
 - att mentalvården ska fungera på patientens eget språk, och att det utbildas tillräckligt med psykoterapeuter också på svenska. Psykoterapiutbildningen ska bli avgiftsfri.
 - att utmattningssyndrom ska införas som en diagnos som ger rätt till sjukfrånvaro med ersättning
 - att de mindre sjukhusens rätt att utföra normala dagkirurgiska operationer och upprätthålla allmän jour dygnet runt tryggas
 - att personer med funktionsnedsättning och personer med särskilda behov garanteras vård, omsorg och stöd för att kunna vara delaktiga i samhället på lika villkor
 - att personer under 25 år har rätt till avgiftsfria preventivmedel
 - utreda om rätten till abort före utgången av tolfte veckan behöver tryggas i grundlagen
 - att åldersintervallet för avgiftsfri bröstcancer-screening ändras till 40–74 år
 - att papperslösa ska ha rätt till hälso- och sjukvård, socialvård, småbarnspedagogik och utbildning
 - se aktiva åtgärder för att förebygga och motverka drogmisbruk
 - att missbrukarvården kopplas ihop med den psykiatriska vården på ett bättre sätt än tidigare
 - genomföra ett försök med övervakade brukarum i Finland
-

DET SKA VARA TRYGGT ATT BLI ÄLDRE

Alla ska ha möjlighet till ett säkert och aktivt liv också på äldre dagar.

När du blir äldre ska du ska få den hjälp och vård du behöver. Hemvården och hemsjukvården ska fungera, och då du inte längre kan bo hemma ska det finnas olika former av stödboenden till ett rimligt pris. Det är också viktigt att färdtjänsterna är pålitliga och fungerar. Förebyggande satsningar i äldreården är centrala.

Vi vill ta fram ett åtgärdsprogram för att förbättra närståendevårdarnas ställning och trygga deras jämlika rätt till ersättning och vila.

Det ska löna sig att arbeta efter pensionering för alla som vill det. Samtidigt är det viktigt att garantipensionen tryggas på en skälighetsnivå.

Generationsöverbyggande arbete kan leda till stor välfärdsnytta till exempel i ungdomsarbete och i skolan.

VI VILL

- införa lagstadgade seniorrådgivningar som man får kallelse till då man fyller 70 år
- att det ska vara sporrande att delta i arbetslivet också efter pensioneringen och att intjänandet av pension fortsätter också efter den allmänna pensionsåldern
- fortsätta med trappstegsmodellen med förhöjt arbetsinkomstavdrag för dem som fyllt 60 år
- att garantipensionen tryggar en skälig utkomst
- ha tillgängliga och lättanvända digitala tjänster samt rådgivning i att använda dem på svenska och finska
- se en fungerande hemvård och hemsjukvård
- ha tillräckliga platser inom olika former av stödboenden till ett rimligt pris
- att alla närståendevårdare jämlikt ska ha rätt till ersättning och vila. Vi vill överföra närståendevårdarnas ersättning till FPA. Vi efterlyser ett åtgärdsprogram för att förbättra närståendevårdarnas situation.
- främja möjligheter till frivilligarbete inom äldreården

VI VILL ATT ALLA FINLÄNDARE SKA HA DET BRA

Oberoende av bakgrund, etnicitet, socioekonomisk ställning, ålder eller sexuell läggning har du rätt att känna dig trygg och må bra i Finland.

Vi vill ha konkreta åtgärder för de allra mest utsatta i vårt samhälle. Det kan vara svårt att hitta rätt i dagens splittrade socialskyddsdjungel. För familjer eller enskilda människor med många utmaningar kan byråkratin i socialskyddet vara ett ytterligare hinder. Dagens modell kan leda till flitfällor. Arbetet med helhetsreformen av socialskyddet ska fortsätta för att ga-

rantera ett sporrande system och en skälig utkomst för alla. Det ska också löna sig att ta emot korttidsjobb.

Vi behöver ett gemensamt kostnadstak för läkemedels-, sjukvårds- och resekostnader, och en fungerande skuldrådgivning.

Tack vare Svenska folkpartiet har bland annat tiden för anteckningar om betalningsstörningar förkortats under den här regeringsperioden, vilket underlättar livet för de skuldsatta.

Du ska ha rätt att vara den du är. Vi fortsätter arbeta för ett inkluderande samhälle och könsminoriteters och sexuella minoriteters rättigheter.

VI VILL

- se en helhetsreform av socialskyddet som tryggar en skälig utkomst och sporrar till arbete
- säkerställa tillräckliga resurser för skuldrådgivning
- införa ett gemensamt kostnadstak för läkemedels-, sjukvårds- och resekostnader. Vi vill utreda möjligheten till att fördela kostnadstaket i etapper så att kostnaderna fördelas jämnare under året.
- att mens-, inkontinensskydd och blöjor inkluderas bland produkter med den lägsta moms-skattesatsen
- se en fungerande FPA-taxi
- att translagen förnyas så att den respekterar de mänskliga rättigheterna också för barn och unga
- att Finland lagstiftar om ett tredje juridiskt kön

EN NY VERKLIGHET I VÅRT NÄROMRÅDE



FINLAND SKA FÖRA EN AKTIV UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Den säkerhetspolitiska situationen vi lever i är spändare än den varit sedan andra världskriget. De risker det medför bör tas på allvar. Vi ska ändå inte vända oss inåt. I ett allt osäkrare internationellt läge är det viktigt att Finland är en aktiv aktör globalt. Vår säkerhet stärks av en respekt för internationella fördrag, strukturer och de mekanismer som bevakar de mänskliga rättigheterna.

Finlands och Sveriges Natomedlemskap stärker säkerheten kring Östersjön och i den norra delen av Europa. Finland ska vara en konstruktiv medlem av Nato. Ansvar för försvaret av Finland är vårt, och det är viktigt att vi bevarar och utvecklar den allmänna värnplikten, grundstenen i vårt nationella försvar.

Finlands utrikespolitik ska bygga på ett strategiskt främjande av mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Förmåga att hantera storskalig invandring behöver också finnas framöver.

Vi ska ha beredskap att reagera på och motverka olika typer av hybridpåverkan.

VI VILL

- att Finland är en aktiv och konstruktiv aktör i Nato
- att försvarsutgifterna bibehålls på minst 2 procent av BNP
- att den allmänna värnplikten bevaras och utvecklas
- att uppåtdet är gemensamt för alla i åldersklassen, oberoende av kön

- att försvarsmakten har modern och ändamålsenlig utrustning
- trygga och utveckla Nylands Brigad
- att Finland fortsättningsvis är en ansvarsfull fredsbyggare och aktivt deltar i civila kris- hanteringsuppdrag
- att Finland förbinder sig att systematiskt främja jämställdhet samt flickors och kvinnors rättigheter i världen

ALLAS VÅRT NORDEN

Möjligheterna att utveckla det nordiska samarbetet är idag bättre än på länge. Natomedlemskapet leder automatiskt till ett utökat samarbete inom försvaret, och nu finns möjlighet till ett intensifierat samarbete även inom andra sektorer i Norden.

Ett starkt Norden som agerar tillsammans skapar stabilitet och stärker rättsstatsprincipen och demokratin i Europa och världen. Finland ska tillsammans med de övriga nordiska länderna målmedvetet bekämpa de krafter som vill nedmontera jämställdheten och mänskliga rättigheter.

Det ska vara lätt att flytta inom Norden. Arbetet med att ta bort gränshinder bör fortsätta.

Medvetenheten i de andra nordiska länderna om att det i Finland finns flera helt svenskspråkiga utbildningsprogram måste ökas. Finland bör locka till sig studerande och arbetskraft från Sverige och övriga Norden.

VI VILL

- att Norden blir världens mest integrerade område
 - att de nordiska länderna intensifierar sitt samarbete på europeisk, transatlantisk och global nivå
 - att arbetet för att införa ett nordiskt e-id fortsätter
 - göra de svenskspråkiga utbildningsstigarerna i Finland kända för studerande i Norden
 - arbeta för att öka studerandeutbytet mellan de nordiska länderna
 - arbeta för en ökad harmonisering av yrkes- och högskoleexamina i Norden
 - att de nordiska länderna tillsammans för fram den nordiska välfärdsmodellen och jämställdheten i internationella sammanhang
-

EU ÄR VIKTIGT FÖR FINLAND

Världsordningen är i förändring. Ryssland och Kina eftersträvar intressesfärer. För Finland och övriga demokratiska länder är det viktigt att kunna samla sina krafter och agera tillsammans.

Vi i Svenska folkpartiet vet att Finlands röst hörs bäst via EU. Finland ska vara en proaktiv och konstruktiv aktör inom EU. Finland ska gå i täten för att arbeta för ett mer modernt, mer jämställt, mer hållbart och konkurrenskraftigt EU som står upp för de gemensamma värderingarna om mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och demokratin.

EU:s gemensamma linje mot Ryssland efter det brutala anfallskriget mot Ukraina visar på vikten av att vi agerar gemensamt och snabbt. En gemensam europeisk röst förstärker också Finlands position i världen.

EU:s gemensamma värdegrund och rättsstatsprincipen ska genomsyra alla medlemsländers agerande. Det är viktigt att EU aktivt följer med medlemsländernas nationella politiska riktlinjer och att det finns mekanismer som kan användas för att förhindra övertramp, missbruk av EU-medel och korruption.

En fungerande inre marknad i EU är ytterst viktigt för ett litet, exportberoende land som Finland. Vårt medlemskap betyder att vårt näringsliv och våra inhemska företag har en hemmamarknad som hör till de största i världen.

EU måste också kunna förnya sig och onödig EU-byråkrati måste bort. Närhetsprincipen, det vill säga att besluten fattas så nära invånarna som möjligt, är viktig. Vi ska fortsätta att beakta alla medlemsländers särdrag då ny lagstiftning planeras.

VI VILL

- att Finland proaktivt och konstruktivt påverkar EU:s politik och utveckling
 - se ett aktivare samarbete mellan de nordiska EU-medlemsländerna
 - att beslutsprocesserna i EU är demokratiska, tydliga och genomskinliga
 - att förverkligandet av rättsstatsprincipen i EU:s medlemsländer övervakas och att åtgärder vidtas när övertramp sker
 - att EU fortsätter att utveckla sin gemensamma utrikespolitiska linje och är en stark röst för mänskliga rättigheter och globalt ansvar
 - att jordbruksstöden tryggas på en tillräcklig nivå
 - att Finland främjar åtgärder inom EU som förbättrar Östersjöns och det arktiska områdets tillstånd
-

VI BÄR VÅRT INTERNATIONELLA ANSVAR

Vi ska i vår biståndspolitik stödja rättsstaten, den demokratiska utvecklingen samt utvecklingen av en god och öppen förvaltning. En fungerande demokrati, mänskliga rättigheter och ett levande medborgarsamhälle är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling. Finland ska fortsättningsvis i sin biståndspolitik lyfta fram flickors och kvinnors rättigheter och rätt till utbildning.

Vårt Finland är öppet och respekterar alla människor. Asylpolitiken ska följa våra internationella förpliktelser. Vi vill att humanitärt skydd återinförs som grund för uppehållstillstånd, att asylsökande har tillgång till en fungerande rättshjälp och att familjeåterföreningsprocesserna fungerar. Vi vill stärka vårt arbete för människorättskampar internationellt. Asylsökningar ska behandlas utan onödigt dröjsmål i ett individuellt förfarande som garanterar rättsskyddet. Personer i sårbar ställning bör identifieras i början av asylprocessen.

Samerna är det enda ursprungsfolket inom Europeiska unionen. Det är vårt ansvar att även i framtiden trygga samernas rätt till sina språk, sin kultur och sina näringar. Finland bör ratificera ILO 169-konventionen.

Finland behöver mer invandring och vi måste bli bättre på att integrera dem som kommer hit. Det bästa sättet att integreras är ett jobb eller utbildning där man kan känna gemenskap och på ett naturligt sätt lära sig språket. Därför vill vi att alla nyanlända ges möjlighet till jobb eller utbildning så fort som möjligt. Det ska vara möjligt att integreras både på svenska och

finska. Vi motarbetar rasism och diskriminering.

VI VILL

- att målsättningen för biståndsnivån ska vara 0,7 procent av BNP och 0,2 procent av BNP ska gå till de mest sårbara länderna
 - att biståndspolitikerna ska grunda sig på mänskliga rättigheter, på att stödja barns och kvinnors rätt till utbildning samt på att stärka demokratin
 - att Finland arbetar för kvinnors delaktighet i utvecklingssamarbetet och i fredsbyggandet i världen
 - att ILO 169-konventionen om ursprungsfolkens, däribland samernas, rättigheter ska ratificeras
 - att sametingslagen revideras
 - att systemet med kvotflyktingar fortsättningsvis utgör en viktig del av Finlands internationella ansvar
 - att asylsökande till EU fördelas rättvisare mellan länderna
 - att humanitärt skydd återinförs som grund för uppehållstillstånd
 - underlätta familjeåterföreningar
 - att asylsökande ges rätt till moderskapsförpackning
 - att personer från tredje land som avlägger en högskoleexamen i Finland automatiskt ska få permanent uppehållstillstånd
 - att företagen förbinder sig till att respektera mänskliga rättigheter i hela produktionskedjan
-



VI HAR BARA EN PLANET

VI MÅSTE RÄDDA KLIMATET OCH NATURENS MÅNGFALD NU

Vi vill att Finland är klimatneutralt år 2035. Det är viktigt att vi fortsätter med en ambitiös klimatpolitik både nationellt, på EU-nivå och internationellt för att uppnå detta. Den globala uppvärmningen ska begränsas till max. 1,5 grader.

Finland ska vara i framkanten vad gäller klimatsmart och miljövänlig teknologi. Det här är en stor möjlighet för våra företag. För att företagen ska våga investera i utveckling och innovation behövs långsiktighet och förutsägbarhet även i energipolitiken.

Den cirkulära ekonomin och delningsekonomin är framtidsbranscher där Finland ska vara föregångare.

Vi behöver stärka vår energisjälvförsörjning på ett hållbart sätt. Därför ska vi främja en grön övergång, frångå fossila bränslen och utöka produktionen av förnybar energi. Trafikens utsläpp ska också minska.

Övergödningen av Östersjön kräver fortsatta åtgärder. Vi ska målmedvetet arbeta

för att minska på belastningen särskilt i Skärgårdshavet.

Det är viktigt att vi målmedvetet arbetar för att bevara och stärka naturens mångfald i hela landet.

Vår politik ska sporra till en hållbar livsstil och miljövänliga val. Vi ska använda våra resurser på ett smart sätt och återanvända dem när det är möjligt. Återvinningen ska effektiviseras och sidoströmmar inom industrin utnyttjas bättre.

VI VILL

- att andelen förnybar energi ska öka och att vi frångår fossila bränslen senast under 2030-talet
 - satsa på forskning, utveckling och innovation som ökar vår energi- och resurseffektivitet och minskar energibehovet
 - utveckla incitament för miljövänliga investeringar för företag och privatpersoner, till exempel stöd för energireoveringar
 - att Finland aktivt arbetar för ambitiösa mål på EU-nivå för att fortsätta minska på utsläppen och öka produktionen av förnybar energi
 - minska utsläppen från trafiken genom fungerande kollektivtrafik och till exempel satsningar på laddnings- och tankningsinfrastruktur
 - främja utveckling, produktion och ibruktagande av utsläppsnåla och inhemska drivmedel
 - att alla nya byggnader är energieffektiva och att träbyggandet ökar
 - stärka våra kolsänkor genom ett hållbart, långsiktigt och aktivt jord- och skogsbruk
 - utarbeta en modell för klimatkompensation för skogsägare som upprätthåller kolsänkan
 - bevara naturens mångfald genom hållbar användning av naturresurser och genom att bevara befintliga ekosystem
 - se fortsatta krafttag för att minska övergödningen av Östersjön och genom ett kontinuerligt arbete förbättra situationen i Skärgårdshavet så området kan tas bort från Helcoms lista över hotspots
 - främja ett hållbart fiske
 - förbjuda alla utsläpp av orenat avloppsvatten och tvättvatten från fartyg i Östersjön
 - se en hantering av dagvatten. Det ska inte heller vara tillåtet att dumpa snö i havet.
 - utarbeta en modell för kompensation vid skrotning av gamla båtar och motorer
 - öka återvinningsgraden i Finland
 - främja delningsekonomi med hjälp av lagstiftning och ekonomiska styrmedel
 - att produkters och byggnaders miljöbelastning beräknas för hela deras livscykel
 - att cirkulär ekonomi och hållbar utveckling förstärks i läroplanen
-

FINLANDS FRAMGÅNGS- FAKTORER



VÅR KONKURRENSKRAFT BYGGER PÅ FORSKNING OCH EN KUNNIG BEFOLKNING

För att klara sig i den globala konkurrensen behöver Finland investera mera i forskning och utveckling. Därför behöver Finland satsa 4 procent av BNP på forskning, utveckling och innovationer, varav den offentliga andelen bör uppgå till minst 1,3 procent av BNP. Vi behöver ett ännu bättre samarbete mellan näringsliv, högskolor och tillväxtföretagsmiljöer. Ett problem är att många innovativa tillväxtföretag snabbt säljs till utländska investerare eftersom det inte finns tillräckligt med kapitalstarka investerare i Finland. Vi behöver främja ägande för att på sikt kunna behålla fler tillväxtföretag i inhemska händer.

Finländarnas ekonomiska kunnande behöver stärkas. På det sättet kan vi också förebygga överskuldssättning. Med starkare ekonomiskt kunnande främjar vi att fler

finländare vågar spara i aktier och fonder. Småskaliga investeringar kunde främjas med hjälp av ett skattefritt grundbelopp.

VI VILL

- att privat finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet ska utvecklas, till exempel genom skattelättnader
 - sporra till sparande och placeringar för att stärka det inhemska ägandet
 - att undervisning i ekonomi och företagsmatsfostran ska stärkas på alla utbildningsstadier
 - stärka konkurrenskraften och tillgängligheten genom att satsa på fungerande trafiklösningar
-

FINLAND SKA VARA EN FÖREGÅNGARE INOM DET DIGITALA

Digitaliseringen utgör en av pusselbitarna till ett framgångsrikt Finland. Digitaliseringen behöver främjas såväl inom det offentliga som det privata. Vi behöver satsningar för att nå världstoppen inom digitaliseringen, och för att locka privata investeringar och toppkunnande till Finland.

Digitaliseringen medför stora förändringar i hur man jobbar men också hur service produceras. Den har också skapat helt nya verksamhetsmodeller, till exempel inom plattformsekonomin.

Fungerande nätförbindelser är en förutsättning för att kunna erbjuda digitala tjänster på samma villkor och med samma kvalitet, oavsett var du bor. Även om digitala tjänster blir allt vanligare ska man ändå kunna få service också på traditionellt sätt.

Digitala tjänster måste från början utvecklas parallellt på både finska och svenska för att trygga att språkgrupperna behandlas lika. Det behövs även ett tillräckligt utbud av digitala läromedel på svenska.

Det är viktigt att vårt kunnande när det gäller utvecklandet av datasystem stärks.

Vårt samhälle är sårbart när det gäller cyberattacker av olika slag. Vi behöver se ökade satsningar på cybersäkerhet på ett brett plan.

VI VILL

- sträva efter att Finland blir ledande inom nya teknologier
 - att Finland har en vägkarta för digitalisering
 - att enkla digitala stödtjänster finns tillgängliga för hela befolkningen
 - att båda nationalspråken beaktas från början i digitala lösningar
 - att tjänsternas tillgänglighet ska tas i beaktande från början när de utvecklas
 - att det finns tillräckliga resurser för att främja cybersäkerhet och att Finland blir en föregångare på området
-

EN LEVANDE OCH MÅNGSIDIG KULTUR

ETT TVÅSPRÅKIGT FINLAND ÄR EN RIKEDOM

Vi vill se ett Finland där alla kan leva sin vardag på våra två nationalspråk, svenska och finska. Svenska folkpartiet är den bästa garanten för ett levande tvåspråkigt Finland. Finlands tvåspråkighet ska förvaltas väl och fungera också i praktiken.

För att servicen i framtiden ska kunna tryggas på båda nationalspråken vill vi se över de formella kraven på språkkunskaperna så att också svenskspråkiga ska kunna söka offentliga tjänster utan krav på fullständig kunskaper i finska.

Under pågående regeringsperiod har SFP sett till att en ny nationalspråksstrategi utarbetats. Nu vill vi att åtgärderna i den förverkligas i praktiken.

För att sporra och motivera arbetstagare att använda det andra inhemska borde olika typer av språktillägg användas mer.

Vi vill tidigarelägga språkundervisningen i skolan och säkerställa att det finns tillräckligt med timresurser för språkundervisning, och utöka satsningar på språkbud, språkduschar och andra fungerande språkinlärningsmetoder. Vi behöver utbilda fler språkbudslärare för att kunna tillgodose det intresse för språkbud och språkduschar som finns bland barnfamiljer.

VI VILL

- att åtgärderna i den nya nationalspråksstrategin förverkligas i praktiken
 - att det införs omvända och anpassade språkkompetenskrav inom den statliga förvaltningen
 - att språktillägg används och är tillräckligt motiverande
 - att språkexamina som gäller utmärkta kunskaper i finska och svenska, det så kallade stora språkprovet, ska vara avgiftsfritt
 - fortsätta arbeta för svenskspråkiga lösningar som omfattar bildningsväsendet, kulturen, förenings- och organisationslivet, massmedierna och kyrkan
 - säkerställa public service på bägge inhemska språken och för grupper med särskilda behov. Vi vill se mera svenskspråkiga och nordiska tv-program på YLE samt mera textade program.
 - bevara och stärka det finlandssvenska tecken-språket
 - att språkkonsekvensbedömningar görs i ett tidigt skede av lagberedning och annan beredning
 - att du alltid ska kunna lita på att man i våra domstolar, utsokningsväsendet och hos polisen samt i kontakt med andra myndigheter blir bemött korrekt på svenska
 - att det utbildas tillräckligt med poliser, nödcentraloperatörer samt annan personal som kan svenska
-



EN LEVANDE KULTURSEKTOR OCH MÅNGSIDIGA MOTIONSMÖJLIGHETER SKAPAR VÄLBEFINNANDE

Kultur, konst och motion har en viktig roll i vårt samhälle och stärker välbefinnandet och skapar sysselsättning.

Efter de utmanande åren med coronapandemin behöver vi verka för en blomstrande kultursektor i vårt land. En levande och stark kultursektor berikar våra liv och stöder vårt välbefinnande. Vi vill se en tillgänglig och likvärdig tillgång till kultur för alla.

För att främja folkhälsan är det viktigt att finländarna rör på sig mera. Därför behövs goda och mångsidiga möjligheter till motion och idrott.

Tredje sektorn har en viktig roll med tanke på ett mångsidigt utbud av fritidsaktiviteter. Det arbete som görs i föreningarna inom till exempel idrott, kultur, ungdomsrörelsen och FBK är ytterst värdefullt. Våra föreningar skapar välfärd och välbefinnande.

VI VILL

- på sikt lyfta kultursektorns andel av statsbudgeten
 - att kulturen ska vara tillgänglig för alla
 - säkerställa en kulturpolitik som stöder mångfald och ett brett kulturutbud
 - att våra kulturinstitutioner har goda förutsättningar att skapa kulturverksamhet för olika målgrupper
 - att man vid byggandet av offentliga byggnader reserverar tillräckliga medel för konst och kultur i det offentliga rummet
 - trygga teatrarnas verksamhetsförutsättningar
 - uppdatera lagstiftningen som gäller frilansare för att säkerställa ett fungerande socialskydd också för dem
 - öka finländarnas möjligheter till motionsutövning och motivera flera att röra på sig
 - skapa förutsättningar att erbjuda jämlika och jämställda möjligheter till idrottsutövning och andra fritidssysselsättningar
 - främja och stödja våra föreningars möjligheter att verka
 - fortsätta arbetet med att minska föreningarnas byråkrati
-

EN LEVANDE LANDSBYGD OCH FRAMGÅNGSRIKA STÄDER KOMPLETTERAR VARANDRA

VI BEHÖVER EN FUNGERANDE INFRASTRUKTUR OCH GODA KOMMUNIKATIONER

Finland är ett stort land och därför är det viktigt att vår infrastruktur såsom vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser är i skick. Vi har en stor reparationsskuld som vi behöver åtgärda. Även det lägre vägnätet behöver få tillräckliga resurser. Goda kommunikationer är en förutsättning för ett framgångsrikt och konkurrenskraftigt Finland.

En fungerande spårtrafik är viktig för både våra förbindelser och för att vi ska nå våra klimatmål. Vi vill ha ett fungerande bannät. Vi behöver underhålla och utveckla det existerande bannätet samtidigt som nya linjer planeras.

Vi vill satsa på en smidig kollektivtrafik och fungerande gång- och cykelbanor. Personbilar kommer även framöver att behövas. Det ska finnas tillräckligt med laddnings- och tankningsinfrastruktur för hållbar personbilstrafik. Med tanke på Finlands näringsliv är det viktigt att trygga transportsektorns verksamhetsförutsättningar.

Finlands geografiska läge innebär att vi är beroende av sjötransporter. Det är därför helt avgörande att våra hamnar och farleder hålls i skick. Förutsättningarna för vintersjöfarten bör tryggas. Goda kommunikationer omfattar även färje- och skärgårdstrafiken och måste garanteras.

VI VILL

- att det görs större satsningar på underhåll och reparation av vårt vägnät
 - att även det lägre statliga vägnätet underhålls, och att vägar som årligen förses med vikt-begränsningar måste renoveras
 - främja en smidig kollektivtrafik till ett rimligt pris
 - utveckla och underhålla vårt järnvägsnät
 - att Helsingfors-Vanda flygplats ställning som viktig internationell knutpunkt fortsätter att utvecklas och att de regionala flygplatsernas verksamhetsförutsättningar tryggas
 - säkra en fungerande skärgårdstrafik och elektrifiera våra vägfärjor
 - att våra hamnar och farleder hålls i skick för att trygga vår utrikeshandel och försörjningsberedskap
 - trygga förutsättningarna för vintersjöfarten
 - att Finland ska utnyttja digitaliseringens möjligheter och främja dem också inom delningsökonomi och transportsektorn
-

STÄDERNA UTGÖR KÄRNAN I VÅRA TILLVÄXTCENTRUM

Vi behöver både livskraftiga städer och en levande landsbygd. Vi har olika typer av städer i vårt land och de ska få utvecklas utgående från sina egna styrkor. Vi vill verka för trivsamma städer och en hållbar stadspolitik.

Tillgång till planerad tomtmark är av avgörande betydelse för att bostadsmarknaden ska fungera, och därför vill vi underlätta planering.

Vi vill att alla som flyttar till Finland ska ges möjlighet att integreras väl. Med hjälp av god stadsplanering och utbildning kan vi motarbeta segregering.

Det är en nationell angelägenhet att Helsingforsregionen ska få utvecklas med egna särdrag för att klara sig i den internationella konkurrensen.

VI VILL

- att stadsplaneringen ska vara att stadsplaneringen ska vara smidig och snabb
 - motverka segregering i våra städer
 - underlätta byggande och tillgången till planerad tomtmark
 - se fler bostäder och förmånligt boende
 - bygga sunda och friska skolor, äldreboenden samt andra offentliga byggnader och underhålla dem kontinuerligt
 - ha fungerande infrastruktur mellan städer och regioner med hjälp av bättre koordinering städer och staten emellan
 - att städerna spelar en aktiv roll i arbetet mot klimatförändringen
-

EN STARKARE LANDSBYGD TRYGGAR VÅR FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAP

Vi behöver en politik som tar i beaktande att man även i fortsättningen kan leva, verka och må bra på landsbygden och i skärgården. Coronapandemin medförde en snabb ökning av distansarbete. För utflyttningskommuner utgör distansarbete en möjlighet att vända avfolkningstrenden.

Jordbruket genomgår en aldrig tidigare skådad lönsamhetskris. Det här kräver åtgärder på många plan. Vi behöver se över hela produktionskedjan och granska den relevanta lagstiftningen för att ta fram lösningar som säkerställer framtiden för våra producenter. Jordbruket är centralt för vår försörjningsberedskap.

Den senaste tidens händelser har visat hur viktigt det är att vi kan garantera matsäkerheten i Finland i alla situationer. Vi behöver säkerställa att vi har en fungerande inhemsk matproduktion och en fungerande marknad. Den rena finska maten har en stor potential på världsmarknaden och både produktutvecklingen och långsiktiga exportsatsningar behöver stödjas.

Vi vill se mer rådgivning och stödfunktioner för våra primärproducenter i stället för ytterligare övervakning. Yrkesfiskarnas verksamhetsförutsättningar måste garanteras.

Människors oro över vargen och skarven måste tas på allvar och skydds jakt tillåtas där det behövs.



VI VILL

- stärka regionernas och lokalsamhällenas möjlighet till utveckling utgående från deras egna särdrag
 - att det ska vara möjligt att bygga, bo och arbeta på landsbygden och i skärgården utan extra byråkrati
 - säkra primärproduktionens verksamhetsförutsättningar i Finland
 - stärka producenternas roll i livsmedelskedjan och därmed säkra en inhemsk livsmedelsproduktion
 - minska byråkratin inom primärproduktionen
 - ha långsiktiga, bestående exportsatsningar som ökar värdet på Finlands rena och certifierade livsmedel
 - se ett aktivt skogsbruk som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart
 - att tillstånden för olika former av skydds jakt görs enkla och flexibla och baseras på faktiska lokala förhållanden
 - uppdatera skärgårdslagen så den stöder utvecklingen av skärgården och beaktar både fast bosatta, fritidsboende och företag som är verksamma i skärgården
 - förbättra förutsättningarna för deltidsboende
-

